gemeente roerdalen

Raadsvoorstel

Zaaknummer	Z24-045880
Onderwerp:	Programmabegroting 2025-2028
Datum:	7 november 2024
Indiener agendapunt:	College van Burgemeester en wethouders Roerdalen
Portefeuillehouder:	A.C.A.G. Smits
Gevraagd besluit:	1. De programmabegroting 2025 en de meerjarenbegroting 2026-2028 vast te stellen 2. In te stemmen met het investeringsschema 2025-2028 en de hierin opgenomen kredieten voor 2025 beschikbaar te stellen; 3. In te stemmen met de volgende reserveonttrekkingen: a. €150.000,- uit de reserve Omgevingswet t.b.v. het opstellen van het omgevingsplan. b. € 50.000,- uit de reserve Accommodatiebeleid voor de herijking van het accommodatiebeleid. c. € 200.000,- uit de algemene reserve voor de actualisatie van beheerdata van onze openbare ruimte.
Bijlage(n):	1. Programmabegroting 2025-2028 2. Raadsbesluit programmabegroting 2025-2028 3. Procesbeschrijving behandeling programmabegroting

Toelichting bij het raadsvoorstel

1. Onderwerp

Programma begroting 2025-2028

2. Inleiding

Voor u ligt de programmabegroting 2025-2028, de eerste begroting na de coalitiewisseling. We blijven samen met inwoners en ondernemers werken aan de toekomst van onze gemeente. Het financiële perspectief is zorgelijk, vooral door landelijke bezuinigingen vanaf 2026. Dit vraagt om daadkrachtige maatregelen en samenwerking met andere gemeenten richting het Rijk.

Ondanks de diverse uitdagingen willen we inzetten op onze belangrijkste doelen: bestaanszekerheid, duurzaamheid, en woningbouw. In de Kadernota 2025 zijn keuzes voorbereid om onze gemeente financieel gezond te houden. Deze begroting biedt een concreet plan om hieraan te werken, samen met onze gemeenschap.

Deze begroting is het resultaat van een intensieve voorbereiding, zowel ambtelijk als bestuurlijk. We hebben de begroting zo compact en concreet mogelijk gemaakt en daarin de koers uit de Kadernota 2025 vertaald naar doelen en acties. Daarin hebben we zoveel mogelijk rekening gehouden met de inbreng van de raad bij de behandeling van de Kadernota 2025.

3. Beslispunten

De raad besluit:

1. De programmabegroting 2025 en de meerjarenbegroting 2026-2028 vast te stellen
2. In te stemmen met het investeringsschema 2025-2028 en de hierin opgenomen kredieten voor 2025 beschikbaar te stellen;
3. In te stemmen met de volgende reserveonttrekkingen:
    a. €150.000,- uit de reserve Omgevingswet t.b.v. het opstellen van het omgevingsplan.
    b. € 50.000,- uit de reserve Accommodatiebeleid voor de herijking van het accommodatiebeleid.
    c. € 200.000,- uit de algemene reserve voor de actualisatie van beheerdata van onze openbare ruimte.

4. Argumenten

1.1 De begroting is de nadere uitwerking van de kadernota 2025.
In juli 2024 heeft de raad de kadernota 2025 vastgesteld. Met de kaders die door de raad zijn gesteld hebben we deze begroting opgesteld.

3.1.a De onttrekking is nodig om te starten met de voorbereidingen van de Omgevingswet
In 2017 heeft de gemeenteraad het Programmaplan Omgevingswet 2017-2020 vastgesteld. Door verschillende keren uitstel van de Omgevingswet is dit programmaplan nog altijd actueel. Het plan bestond uit vier pijlers. Drie van deze pijlers, Omgevingsvisie, DSO en programma's zijn afgerond. De laatste pijler is het omgevingsplan. Het opstellen van het omgevingsplan gaan we de komende jaren mee aan de slag. Dit gaan we projectmatig oppakken. Voor het opstellen van het omgevingsplan is ook externe ondersteuning nodig. In 2025 starten we met de voorbereidende werkzaamheden. Dit doen wij projectmatig.
Voor het komende jaar willen we €150.000,- onttrekken aan de reserve Omgevingswet om te starten met de voorbereidingen. De voorbereidende werkzaamheden bestaan uit:

- Het opstellen van uitgangspunten voor de opbouw en structuur van het omgevingsplan Hierbij maken we gebruik van het door de raad vastgestelde 'Keuzenotitie omgevingsplan'.
- Het voorbereiden van de aanbesteding ten behoeve van het contracteren van een partij die helpt met het opstellen van het Omgevingsplan.

3.1.b *Deze middelen zijn nodig om het beleid weer te laten aansluiten aan de maatschappelijke behoeften en de wettelijke kaders en regelgeving.*
Voor het gezond en bestendig maken van onze maatschappelijke accommodaties zijn afspraken gemaakt en vastgelegd in het maatschappelijk accommodatiebeleid 2015. In 2025 herijken we dit beleid. Herijking is nodig voor een efficiëntere en effectievere bezetting en gebruik van onze accommodaties. Voor de evaluatie en herijking van het accommodatiebeleid gebruiken we incidentele middelen uit de reserve accommodatiebeleid.

3.1.c *voor een goed beheer en onderhoud van onze kapitaalgoederen is een actueel beheersysteem onontbeerlijk.*
Met een actualisatieronde brengen we onze beheerdata in de volle breedte van groen, wegen, verkeersborden en rioleringen naar een hoger niveau. Dit vraagt om inventarisaties en implementatie van gegevens om de 'basis op orde' te houden. Hiervoor stellen we voor om € 200.000 uit de algemene reserve om dit te realiseren en dit proces verder in te richten.

5. Kanttekeningen

1.1 In de toekomst kunnen er afwijkingen ten opzicht van de begroting ontstaan.
In de toekomst kunnen er afwijkingen ten opzicht van de begroting ontstaan. De begroting is uitgewerkt op basis van de Kadernota 2025. Daarnaast hebben we gebruik gemaakt van de meest recente financiële inzichten en zo reëel mogelijke inschattingen voor de komende jaren. Daarmee is de begroting niet in beton gegoten. De wereld om ons heen verandert voortdurend. Daarin bewegen we waar nodig mee. We sturen jaarlijks bij op basis van de resultaten. We zorgen zowel ambtelijk als bestuurlijk voor een sterke sturing en coördinatie. We willen grip houden door de voortgang intensief te monitoren, mijlpalen te benoemen en waar nodig de raad tussentijds voorstellen te doen om bij te sturen. Bij ieder P&C moment rapporteren we aan de raad over de voortgang.

6. Financiën

We streven als gemeente naar een duurzaam sluitende begroting. Voor het jaar 2025 voor zien een sluitende begroting. Voor jaargang 2026 en verder voorzien we momenteel een negatief saldo.
Om een gezonde financiële huishouding te blijven houden is er vorig jaar gestart met het project Roerdalen in Balans 2.0. Bij het opstellen van de kadernota bleek dat inmiddels de financiële situatie verder verslechterd te zijn. Hierop zijn nog additionele maatregelen genomen om in 2025 tot een sluitende begroting te komen.
In de huidige begroting is de meicirculaire verwerkt. In vergelijking met de kadernota 2025 hebben er beperkte wijzigingen plaatsgevonden. Het begrotingssaldo heeft zich in 2025 in vergelijking met de kadernota iets positief ontwikkeld naar € 248.000. In de jaren erna zijn de saldi echter negatiever geworden.

In de onderstaande tabel geven we op hoofdlijnen het verloop van het begrotingssaldo ten opzichte van de kadernota weer.

- = is negatief effect op begrotingssaldo/+ = positief effect op begrotingssaldo				(bedragen * € 1.000)
Begroting 2025-2028	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Verwacht saldo meerjarenbegroting 2025-2028 (cf. Kadernota 2025)	***17***	***-200***	***-470***	***-271***
Mutaties op kadernota (géén effect op exploitatiesaldo vanwege ontrekking aan reserves)				
- Onderzoek naar vestiging voortgezet onderwijs; gaat niet door vanwege aangenomen amendement bij Kadernota 2025	200	-	-	-
- Onderzoek naar Lokaal Mens Ontwikkel Bedrijf; bedrag is beschikbaar gesteld via het saldo van de Jaarrekening 2023	100	-	-	-
- Garantstelling regiodeal; bedrag is beschikbaar gesteld via Halfjaarrapportage 2024	860	-	-	-
- Dekking uit reserves	-1.160	-	-	-
Overige op kadernota met effect op exploitatiesaldo				
Effect Meicirculaire 2024	561	-181	-202	-224
Bijstelling formatieplan	-68	-71	-104	-104
Verhoging pachtopbrengst	90	100	100	100
Rente financieringstekort (aanvullend)	-200	-200	-200	-200
Effect sluiten rioliering	-145	-190	-228	-272
Effect sluiten afval	-33	-32	-30	-19
Inhuur projectleider woonwagenlocatie Houtkempke	-50	-	-	-
Kapitaallasten	107	190	-38	-143
Diverse kleinere baten&lasten	-31	-20	9	-25
Saldo meerjarenbegroting 2025-2028	***248***	***-604***	***-1.164***	***-1.159***

7. Communicatie

De resultaten van de technische vragen en de 1e termijn worden gepubliceerd. In deze publicatie staan een samenvatting van de begroting (evt. via een infographic), de eerste reactie van de raadsfracties en een reactie van het college op de inbreng van de raadsfracties. Daarnaast nodigen we De Limburger uit voor een gesprek met de wethouders. De begroting wordt na collegebehandeling gepubliceerd op onze internetpagina. Bij de uitvoering van de vastgestelde begroting willen we, waar mogelijk, actief samen werken met onze inwoners, ondernemers en verenigingen.

8. Planning en uitvoering

We hebben met de gemeenteraad procesafspraken gemaakt over de begrotingbehandeling. Deze afspraken zijn als bijlage 3 bij dit voorstel gevoegd.
We houden een vraag- en aanbod gericht spreekuur georganiseerd voor raadsfracties op 3 oktober 2024. Op deze avond houden we een open gesprek tussen raadsfracties, portefeuillehouders en ambtenaren.

De eerste termijn doen we ook dit jaar schriftelijk. De reacties van de raadsfracties en het college worden gepubliceerd in een samenvatting.

De raadsbehandeling vindt plaats op 7 november 2024.

9. Privacy

Er worden met dit voorstel geen persoonsgegevens verwerkt.

10. (Wettelijk en/of beleidsmatig) kader

Met het vaststellen van deze begroting legt de gemeenteraad de financiële en inhoudelijke kaders voor 2025 vast.

11. Bijlagen

Bijlage 1. Programmabegroting 2025-2028
Bijlage 2. Raadsbesluit programmabegroting 2025-2028
Bijlage 3. Procesbeschrijving behandeling programmabegroting

Sint Odiliënberg, 10 september 2024

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris,	De burgemeester,
J.J.W.M. L'Ortije	mr. M.D. de Boer-Beerta